

Rektors tal till skolan på Förintelsens minnesdag den 27 januari 2017

Jag ska berätta om ett möte som jag var på för någon vecka sedan. Ett möte som kändes riktigt bra. Som gav mig energi. Ett av de stora demokratiska Riksdagspartierna i Sverige, ett parti som har funnits länge och tillsammans med de andra riksdagspartierna arbetat hårt för Sveriges demokrati, ordnade en informationskväll i Uppsala om hur man egentligen gör för att engagera sig politiskt och hur man kan komma att arbeta med politik i kommunen, regionen eller i Sveriges Riksdag. Man skulle få fika också, så jag tyckte att det som ett trevligt tillfälle att få lite extra nyttig samhällskunskap på fritiden, så jag gick dit.

På mötet fanns flera personer som sitter i kommunfullmäktige och Riksdagen, som fattar beslut om lagar och andra viktiga saker som hela tiden gör världen lite bättre och tryggare för oss människor. Intressant var att det var så att säga vanliga människor, faktiskt flera av dem mina egna före detta elever. Det som kändes så bra på mötet, förutom att det var så trevligt, var att det blev så tydligt hur stora möjligheter vi människor faktiskt har att verkligen på allvar påverka vårt samhälle, hur möjligt det är att engagera sig och verkligen göra vår värld bättre. Det blev så tydligt för mig att jag, enkla lilla jag, har stora möjligheter att i stället för att gå och gnälla över att jag tycker att skolgården är skruttig eller bara muttra över att jag tycker att det är synd att så många människor kanske är fattiga eller mår dåligt, så kan jag faktiskt engagera mig och vara med om att påverka beslut. Det är faktiskt fullt möjligt att sätta igång och engagera sig i dag, och sitta i Riksdagen om 1,5 år och arbeta för demokratin och stifta lagar tillsammans med andra engagerade människor, om man verkligen vill.

Varför berättar jag det här? Jo, för det är i dag minnesdagen till minne av Förintelsens offer. I dag för exakt 72 år sedan befriades människor från Förintelselägret Auschwitz av sovjetiska soldater, och i och med det blev det tydligt för hela omvärlden hur fruktansvärd den nazistiska och rasistiska politiken verkligen var. Omvärlden började förstå hur många miljoner judar, romer, funktionshindrade, oliktänkande – ja, alla möjliga vanliga människor – som hade mördats i nazisternas mordfabriker. Minnesdagen den 27 januari har vi för att just komma ihåg hur illa det kan gå om vi inte engagerar oss för det goda, för demokratin, för alla våra medmänniskor.

Kan det bli så igen? Kan nya mordläger återuppstå i Europa? I Sverige? Ja, det värsta är att det alltid finns en sådan risk. Störst är risken när människor slutar att engagera sig för demokratin, eller börjar godkänna att det finns personer som börjar tala om för oss att det finns bättre och sämre människor. Risken är också stor när människor börjar längta efter och välja stora starka ledare som fattar en massa beslut utan att lyssna på andra. Det är farligt. Därför finns dagens minnesdag. För att påminna oss om att vi kan påverka vår framtid så att den blir bra för alla. Gör vi inte det, kan det sluta med död, krig och Förintelse.

Man kan redan från 13 års ålder engagera sig i ett demokratiskt parti, till exempel Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Liberalerna, Centerpartiet eller i något annat av de demokratiska partierna

som har funnit i Riksdagen sedan länge. Alla de partierna vill olika saker, men de vill alla på olika sätt att alla människor ska ha det bra.

Vill man inte gå med i ett parti men ändå kämpa för goda saker kan man göra som vår egen Fadime Sahindal som ju var elev på Gränbyskolan på 1980-talet. Hon engagerade sig för flickors rätt att bestämma över sina liv, och det hon gjorde och sade hjälper fortfarande unga människor runtomkring oss. För att påminna oss om hennes hårda arbete, som slutade med att hon mördades, har vi en annan minnesdag som var i lördags, och därför vill jag passa på att påminna om henne i dag också.

Vi alla kan alltså redan i dag börja här och nu för att arbeta för en bättre värld. Politiskt och också i vardagen. Börja nu i ditt klassrum. Säg snälla saker till kamraterna vid bänkarna omkring dig, skänk ett leende till läraren där framme, hälsa glatt på alla du möter nu snart när du går ut i korridoren. Tänk på den här dagen, den 27 januari, och bli påmind om att vi alltid har ett val i varje möte med en människa: att göra ont – eller att göra gott!

Vi ses i skolan – och trevlig helg!

Hälsningar

Anders, er stolte och glade rektor